

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, o zmene nariadení (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ) č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014 a rozhodnutia č. 541/2014/EÚ a o zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012

Článok 136

Kritériá vylúčenia a rozhodnutia o vylúčení

1. Zodpovedný povoľujúci úradník vylúči osobu alebo subjekt, ktoré sú uvedené v článku 135 ods. 2, z účasti na postupoch udeľovania, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, alebo z výberu na implementáciu finančných prostriedkov Únie, ak sa táto osoba alebo tento subjekt nachádza v jednej zo situácií alebo vo viacerých situáciách vyžadujúcich si vylúčenie:

- a) daná osoba alebo daný subjekt je v konkurze, v insolvenčnom konaní alebo v likvidácii, ich aktíva spravuje likvidátor alebo súd, podliehajú dohode s veriteľmi, ich podnikateľské činnosti sú pozastavené alebo sa nachádzajú v akejkol'vek podobnej situácii vyplývajúcej z podobného postupu podľa práva Únie alebo vnútroštátneho práva;
- b) sa konečným rozsudkom alebo konečným správnym rozhodnutím stanovilo, že si daná osoba alebo daný subjekt nespĺnili záväzky týkajúce sa platieb daní alebo príspevkov na sociálne zabezpečenie v súlade s uplatniteľným právom;
- c) sa konečným rozsudkom alebo konečným správnym rozhodnutím stanovilo, že sa daná osoba alebo daný subjekt dopustili závažného odborného pochybenia tým, že porušili platné zákony alebo právne predpisy alebo etické normy profesie, ku ktorej táto osoba alebo tento subjekt patria, alebo tým, že sa dopustili akéhokoľvek pochybenia, ktoré má dosah na ich profesionálnu dôveryhodnosť, ak takéto ich konanie svedčí o zlom úmysle alebo hrubej nedbanlivosti, a to ak ide najmä o akékoľvek z týchto konaní:
 - i) podvodné alebo nedbalostné skreslenie informácií vyžadovaných na overenie neexistencie dôvodov na vylúčenie alebo splnenia kritérií oprávnenosti alebo podmienok účasti alebo počas plnenia právneho záväzku;
 - ii) uzatvorenie zmluvy s inými osobami alebo subjektmi s cieľom narušiť hospodársku súťaž;

- iii) porušenie práv duševného vlastníctva;
 - iv) pokus o ovplyvnenie procesu rozhodovania zodpovedného povoľujúceho úradníka počas postupu udeľovania;
 - v) pokus získať dôverné informácie, ktoré im počas postupu udeľovania môžu poskytnúť nenáležité výhody;
- d) sa konečným rozsudkom stanovilo, že sa daná osoba alebo daný subjekt dopustili ktoréhokoľvek z týchto skutkov:
- i) podvodu v zmysle článku 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371 ⁽⁴⁴⁾ a článku 1 Dohovoru o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev, vypracovaného aktom Rady z 26. júla 1995 ⁽⁴⁵⁾;
 - ii) korupcie, ako sa vymedzuje v článku 4 ods. 2 smernice (EÚ) 2017/1371 alebo aktívnej korupcie v zmysle článku 3 Dohovoru o boji proti korupcii úradníkov Európskych spoločenstiev alebo úradníkov členských štátov Európskej únie, vypracovaného aktom Rady z 26. mája 1997 ⁽⁴⁶⁾, alebo správania uvedeného v článku 2 ods. 1 rámcového rozhodnutia Rady 2003/568/SVV ⁽⁴⁷⁾, alebo korupcie, ako sa vymedzuje v iných uplatniteľných právnych predpisoch;
 - iii) konania súvisiaceho so zločineckou organizáciou, ako sa uvádza v článku 2 rámcového rozhodnutia Rady 2008/841/SVV ⁽⁴⁸⁾;
 - iv) prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu v zmysle článku 1 ods. 3, 4 a 5 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849 ⁽⁴⁹⁾;
 - v) teroristických trestných činov alebo trestných činov spojených s teroristickými aktivitami, ako sa vymedzujú v článkoch 1 a 3 rámcového rozhodnutia Rady 2002/475/SVV ⁽⁵⁰⁾, alebo podnecovania alebo napomáhania trestných činov, navádzania na ne alebo pokusu o ich spáchanie, ako sa uvádza v článku 4 uvedeného rozhodnutia;
 - vi) využívania detskej práce alebo iných trestných činov súvisiacich s obchodovaním s ľuďmi, ako sa uvádza v článku 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/36/EÚ ⁽⁵¹⁾;
- e) daná osoba alebo daný subjekt vykazujú závažné nedostatky pri dodržiavaní hlavných povinností v rámci plnenia právneho záväzku financovaného z rozpočtu, ktoré:
- i) viedli k predčasnému ukončeniu právneho záväzku;
 - ii) viedli k uplatneniu náhrady škody, alebo k iným zmluvným sankciám; alebo
 - iii) zistil povoľujúci úradník, OLAF alebo Dvor audítorov po kontrolách, auditoch alebo vyšetrovaniach;
- f) sa konečným rozsudkom alebo konečným správnym rozhodnutím stanovilo, že daná osoba alebo daný subjekt spôsobili nezrovnalosť v zmysle článku 1 ods. 2 nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 ⁽⁵²⁾;
- g) sa konečným rozsudkom alebo konečným správnym rozhodnutím stanovilo, že osoba alebo subjekt vytvorili subjekt v inej jurisdikcii s úmyslom obísť daňové, sociálne alebo akékoľvek

iné právne povinnosti v jurisdikcii svojho sídla, ústredia alebo hlavného miesta podnikateľskej činnosti.

h)sa konečným rozsudkom alebo konečným správny rozhodnutím stanovilo, že sa vytvoril subjekt s úmyslom uvedeným v písmene g).

2. Ak neexistuje konečný rozsudok či v relevantných prípadoch konečné správne rozhodnutie v prípadoch uvedených v odseku 1 písm. c), d), f), g) a h) tohto článku, alebo v prípade uvedenom v odseku 1 písm. e) tohto článku, zodpovedný povoluujúci úradník vylúči osobu alebo subjekt, ktoré sú uvedené v článku 135 ods. 2, na základe predbežnej právnej kvalifikácie konania uvedeného v týchto bodoch, a to so zreteľom na preukázané skutočnosti alebo iné zistenia obsiahnuté v odporúčaní výboru uvedeného v článku 143.

Predbežná právna kvalifikácia uvedená v prvom pododseku tohto odseku nemá vplyv na posudzovanie konania osoby alebo subjektu, ktoré sú uvedené v článku 135 ods. 2, príslušnými orgánmi členských štátov podľa vnútroštátneho práva. Zodpovedný povoluujúci úradník preskúma svoje rozhodnutie o vylúčení osoby alebo subjektu, ktoré sú uvedené v článku 135 ods. 2, a/alebo o uložení peňažnej sankcie príjemcovi finančných prostriedkov bezodkladne po oznámení konečného rozsudku alebo konečného správneho rozhodnutia. V prípadoch, keď sa v konečnom rozsudku alebo konečnom správnom rozhodnutí nestanovuje dĺžka trvania vylúčenia, zodpovedný povoluujúci úradník stanoví toto trvanie na základe preukázaných skutočností a zistení a so zreteľom na odporúčanie výboru uvedeného v článku 143.

Ak sa v takomto konečnom rozsudku alebo konečnom správnom rozhodnutí uvádza, že osoba alebo subjekt, ktoré sú uvedené v článku 135 ods. 2, nie sú vinné z konania, ktoré bolo predmetom predbežnej právnej kvalifikácie, na základe ktorej bola táto osoba alebo tento subjekt vylúčené, zodpovedný povoluujúci úradník bezodkladne ukončí toto vylúčenie a/alebo v relevantných prípadoch vráti akúkoľvek uloženú peňažnú sankciu.

Skutočnosťami a zisteniami uvedenými v prvom pododseku sú najmä:

- a)skutočnosti preukázané v rámci auditov alebo vyšetrovaní vykonávaných Európskou prokuratúrou v prípade členských štátov zúčastnených na posilnenej spolupráci podľa nariadenia Rady (EÚ) 2017/1939, Dvorom audítorov, OLAF-om alebo vnútorným audítorom, alebo akýchkoľvek iných overovaní, auditov alebo kontrol vykonaných v rámci zodpovednosti povoluujúceho úradníka;
- b)správne rozhodnutia, ktoré nemajú konečný charakter a medzi ktoré môžu patriť disciplinárne opatrenia prijaté príslušným dozorným orgánom zodpovedným za overovanie uplatňovania noriem profesijnej etiky;
- c)skutočnosti uvedené v rozhodnutiach osôb a subjektov implementujúcich finančné prostriedky Únie podľa článku 62 ods. 1 prvého pododseku písm. c);
- d)informácie zasielané v súlade s článkom 142 ods. 2 písm. d) subjektami implementujúcimi finančné prostriedky Únie podľa článku 62 ods. 1 prvého pododseku písm. b);

e) rozhodnutia Komisie týkajúce sa porušenia práva Únie v oblasti hospodárskej súťaže alebo rozhodnutia národného príslušného orgánu týkajúce sa porušenia práva Únie v oblasti hospodárskej súťaže alebo vnútroštátneho práva v oblasti hospodárskej súťaže.

3. Akékoľvek rozhodnutie zodpovedného povolujúceho úradníka prijaté podľa článkov 135 až 142 alebo v relevantných prípadoch akékoľvek odporúčanie výboru uvedeného v článku 143 sa vykoná v súlade so zásadou proporcionality, pričom sa zohľadní najmä:

a) závažnosť situácie vrátane dosahu na finančné záujmy a dobré meno Únie;

b) čas, ktorý uplynul od daného konania;

c) trvanie tohto konania a jeho opakovaný výskyt;

d) či bolo konanie úmyselné alebo či sa preukázala miera nedbanlivosti;

e) v prípadoch uvedených v odseku 1 písm. b), či ide o menšiu sumu;

f) akékoľvek iné poľahčujúce okolnosti, akými sú napríklad:

i) miera spolupráce dotknutej osoby alebo subjektu, ktoré sú uvedené v článku 135 ods. 2, s relevantným príslušným orgánom a príspevok tejto osoby alebo subjektu k vyšetrovaniu, ako ho uznáva zodpovedný povolujúci úradník, alebo

ii) podmienky uplatnenia výnimky uvedenej v článku 137 ods. 1;

4. Zodpovedný povolujúci úradník vylúči osobu alebo subjekt, ktoré sú uvedené v článku 135 ods. 2, ak:

a) sa v jednej zo situácií alebo vo viacerých situáciách uvedených v odseku 1 písm. c) až h) tohto článku nachádza fyzická alebo právnická osoba, ktorá je členom správneho, riadiaceho alebo dozorného orgánu osoby alebo subjektu, ktoré sú uvedené v článku 135 ods. 2, alebo ktorá v ňom má právomoc zastupovať, prijímať rozhodnutia alebo vykonávať kontrolu vo vzťahu k tejto osobe alebo k tomuto subjektu;

b) sa v jednej zo situácií alebo vo viacerých situáciách uvedených v odseku 1 písm. a) alebo b) tohto článku nachádza fyzická alebo právnická osoba, ktoré preberajú neobmedzenú zodpovednosť za dlhy osoby alebo subjektu, ktoré sú uvedené v článku 135 ods. 2;

c) sa v jednej zo situácií alebo vo viacerých situáciách uvedených v odseku 1 písm. c) až h) nachádza fyzická osoba, ktorá je nevyhnutná pre udelenie alebo pre plnenie právneho záväzku.

5. V prípadoch uvedených v odseku 2 tohto článku môže zodpovedný povolujúci úradník dočasne vylúčiť osobu alebo subjekt, ktoré sú uvedené v článku 135 ods. 2, bez predchádzajúceho odporúčania výboru uvedeného v článku 143, ak by ich účasť na postupe udeľovania alebo ich výber na implementáciu finančných prostriedkov Únie predstavovali vážne a bezprostredné ohrozenie finančných záujmov Únie. Zodpovedný povolujúci úradník v takýchto prípadoch okamžite postúpi vec výboru uvedenému v článku 143 a prijme konečné rozhodnutie najneskôr do 14 dní po doručení odporúčania výboru.

6. Zodpovedný povolujući uradník, v náležitých případoch so zreteľom na odporúčanie výboru uvedeného v článku 143, nesmie vylúčiť osobu alebo subjekt, ktoré sú uvedené v článku 135 ods. 2, z účasti na postupe udeľovania alebo z výberu na implementáciu finančných prostriedkov Únie, ak:

a) daná osoba alebo daný subjekt prijali nápravné opatrenia uvedené v odseku 7 tohto článku v rozsahu, ktorý je dostatočný na to, aby preukázali svoju spoľahlivosť. Toto písmeno sa neuplatňuje v prípade uvedenom v odseku 1 písm. d) tohto článku;

b) je nevyhnutné zabezpečiť kontinuitu činnosti, na obmedzený čas a do prijatia nápravných opatrení uvedených v odseku 7 tohto článku;

c) by takéto vylúčenie bolo neprimerané na základe kritérií uvedených v odseku 3 tohto článku.

Okrem toho, odsek 1 písm. a) tohto článku sa neuplatňuje v prípade nákupu tovaru za mimoriadne výhodných podmienok buď od dodávateľa, ktorý s konečnou platnosťou končí svoju podnikateľskú činnosť, alebo od likvidátorov v insolvenčnom konaní, alebo prostredníctvom dohody s veriteľmi, či prostredníctvom podobného postupu podľa práva Únie alebo vnútroštátneho práva.

V prípadoch, keď osoba alebo subjekt, ktoré sú uvedené v článku 135 ods. 2, nie sú vylúčené v zmysle prvého a druhého pododseku tohto odseku, zodpovedný povolujući uradník uvedie dôvody nevylúčenia a informuje o nich výbor uvedený v článku 143.

7. Nápravné opatrenia uvedené v odseku 6 prvom pododseku písm. a) zahŕňajú najmä:

a) opatrenia na určenie pôvodu situácií vedúcich k vylúčeniu a konkrétne technické, organizačné a personálne opatrenia v príslušnej oblasti podnikania alebo pôsobenia osoby alebo subjektu, ktoré sú uvedené v článku 135 ods. 2, ktoré sú vhodné na nápravu ich konania a zamedzenie jeho opätovného výskytu;

b) dôkaz o tom, že osoba alebo subjekt, ktoré sú uvedené v článku 135 ods. 2, podnikli opatrenia na náhradu alebo nápravu škody alebo ujmy spôsobenej finančným záujmom Únie v dôsledku skutkového stavu, ktorý je dôvodom situácie vyžadujúcej si vylúčenie;

c) dôkaz o tom, že osoba alebo subjekt, ktoré sú uvedené v článku 135 ods. 2, zaplatili alebo zabezpečili platbu akejkoľvek pokuty, ktorú uložil príslušný orgán, alebo akýchkoľvek daní alebo príspevkov na sociálne zabezpečenie uvedených v odseku 1 písm. b) tohto článku.

8. Zodpovedný povolujući uradník bezodkladne preskúma, v náležitých prípadoch aj so zreteľom na revidované odporúčanie výboru uvedeného v článku 143, svoje rozhodnutie vylúčiť osobu alebo subjekt, ktoré sú uvedené v článku 135 ods. 2, a to z úradnej moci alebo na žiadosť uvedenej osoby alebo uvedeného subjektu, ak prijali nápravné opatrenia, ktoré dostatočne preukazujú ich spoľahlivosť, alebo poskytnú nové skutočnosti, ktoré preukazujú, že pominula situácia vyžadujúca si vylúčenie uvedená v odseku 1 tohto článku.

9. V prípade uvedenom v článku 135 ods. 2 písm. b) zodpovedný povolujući uradník požiada, aby záujemca alebo uchádzač nahradil subjekt alebo

subdodávateľa, ktorého spôsobilosti má v úmysle využiť, ak je tento subjekt alebo subdodávateľ v situácii vyžadujúcej si vylúčenie uvedenej v odseku 1 tohto článku.

Článok 141

Vyradenie z postupu udeľovania

1. Zodpovedný povolujujúci úradník vyradí z postupu udeľovania účastníka, ktorý:
 - a) je v situácii vyžadujúcej si vylúčenie stanovenej podľa článku 136;
 - b) skreslil informácie, ktoré sa požadujú ako podmienka pre účasť na konaní, alebo takéto informácie vôbec neposkytol;
 - c) sa už predtým podieľal na príprave dokladov použitých v postupe udeľovania, ak táto skutočnosť znamená porušenie zásady rovnosti zaobchádzania, ako aj narušenie hospodárskej súťaže, ktoré nemožno napraviť iným spôsobom.

Zodpovedný povolujujúci úradník je povinný oznámiť ostatným účastníkom postupu udeľovania relevantné informácie, ktoré boli predmetom výmeny informácií v súvislosti so zapojením účastníka do prípravy postupu udeľovania alebo v dôsledku jeho zapojenia, ako sa uvádza v prvom pododseku písm. c). Pred takýmto vyradením sa účastníkovi poskytne možnosť preukázať, že jeho zapojenie do prípravy postupu udeľovania nie je porušením zásady rovnosti zaobchádzania.

2. Článok 133 ods. 1 sa uplatňuje, pokiaľ nebolo vyradenie odôvodnené v súlade s odsekom 1 prvým pododsekom písm. a) tohto článku rozhodnutím o vylúčení prijatým so zreteľom na účastníka po preskúmaní jeho pripomienok.